

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 28 жовтня 2021 р. № 1364-р

СТРАТЕГІЯ
інтеграції внутрішньо переміщених осіб та
впровадження середньострокових рішень щодо
внутрішнього переміщення на період до 2024 року

Загальна частина

Збройна агресія Російської Федерації проти України та тимчасова окупація частини її території призвела до руйнування значної кількості житла громадян України та порушення інших фундаментальних прав людини, таких як життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека тощо.

Саме через триваючу збройну агресію Російської Федерації проти України для значної частини внутрішньо переміщених осіб внутрішнє переміщення триває роками та вже набуло характеру затяжного. Проте більшість заходів, які вживалися державою до цього часу, є заходами реагування, які певною мірою не відповідають ситуації сьогодення. Водночас пріоритетним напрямом у політиці щодо захисту прав внутрішньо переміщених осіб на найближчий період повинне стати прийняття середньострокових рішень, спрямованих на забезпечення житлом, працевлаштування, соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, доступ до освіти, медичної допомоги, документів, які посвідчують особу та підтверджують громадянство України, залученості до прийняття рішень на місцевому рівні та користування інструментами місцевої демократії, впровадження яких значним чином сприятиме інтеграції внутрішньо переміщених осіб у приймаючі територіальні громади.

Ця Стратегія спрямована на вдосконалення державної політики у сфері захисту прав внутрішньо переміщених осіб та здійснення державою всіх належних та доступних для людей заходів для розв'язання проблем, пов'язаних з негативними наслідками внутрішнього переміщення, яке виникло внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Стратегія є елементом середньострокової державної політики, спрямованої на створення умов, за яких внутрішньо переміщені особи не потребуватимуть жодної спеціальної допомоги та захисту у зв'язку з їх переміщенням і зможуть в повному обсязі користуватися своїми конституційними правами без будь-якої дискримінації за ознакою внутрішнього переміщення.

Під час розроблення Стратегії враховано норми законодавства України (Закони України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 276 “Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік”(Офіційний вісник України, 2021 р., № 31, ст. 1801) та принципи міжнародного права, насамперед міжнародні стандарти, що регулюють питання внутрішнього переміщення, зокрема Керівні принципи ООН з питань внутрішнього переміщення, відповідні рекомендації та резолюції Комітету міністрів та Парламентської асамблеї Ради Європи, які стосуються прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, а також основоположні документи у сфері прав людини, зокрема Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та практика Європейського суду з прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19 жовтня 1973 р. № 2148-VIII, та інші. В основу Стратегії покладено Рамкову програму Міжвідомчого постійного комітету з пошуку середньострокових рішень в інтересах внутрішньо переміщених осіб, утвореного резолюцією Генеральної Асамблеї ООН.

Стратегія також спрямована на досягнення визначеної Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722 “Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року” Цілі сталого розвитку — Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях.

Основні проблеми інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження середньострокових рішень щодо внутрішнього переміщення

Станом на 30 червня 2021 р., за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб (далі — Єдина база даних), на облік взято 1 461 992 внутрішньо переміщені особи з тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя. Однак, відомості, що містяться в Єдиній базі даних, не відповідають інформації про реальну кількість осіб, які перемістилися і фактично проживають на контрольованих Україною територіях. Головною причиною такої невідповідності є те, що особи, які мають зареєстроване місце проживання на тимчасово окупованих територіях, отримують доступ до більшості соціальних виплат, адміністративних послуг та інших гарантованих законом прав тільки після взяття їх на облік як внутрішньо переміщених осіб. Тож особи, які проживають на тимчасово окупованих територіях чи виїхали з цих територій ще до початку збройної агресії Російської Федерації проти

України, змушені отримувати довідки про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб незалежно від наявності фактичних обставин внутрішнього переміщення, визначених законодавством України, нормами та стандартами міжнародного права. З іншого боку, певна частина внутрішньо переміщених осіб, які не відчують нагальної потреби у соціальній допомозі, проте потребують інших форм підтримки, не стають на облік як внутрішньо переміщені особи через необізнаність про свої права. Втім отримання інформації про реальну кількість внутрішньо переміщених осіб є передумовою для реалізації Стратегії.

Відповідно до першого звіту Національної системи моніторингу ситуації з внутрішньо переміщеними особами (березень 2016 р.) основна частина опитаних внутрішньо переміщених осіб не мала у власності житла (76 відсотків) та проживала в орендованому житлі або у родичів, приймаючих родин. За результатами оцінки фінансового становища понад 90 відсотків внутрішньо переміщених осіб зазначали, що сукупного доходу вистачає тільки на харчування, необхідний одяг, взуття та нагальні потреби. Тільки 30,6 відсотка внутрішньо переміщених осіб мали повну або часткову зайнятість.

Порівняно з першим періодом, за який проведено моніторинг, кількість внутрішньо переміщених осіб, які живуть в орендованому житлі, становить 60 відсотків, а рівень зайнятості серед внутрішньо переміщених осіб — 46 відсотків (червень 2020 р.). Основними умовами успішної інтеграції, що їх наводили внутрішньо переміщені особи, були житло (89 відсотків), постійний дохід (80 відсотків) і зайнятість (48 відсотків).

Однак, через значне поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, внутрішньо переміщені особи стали більш вразливими. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, зокрема щодо можливості отримання пенсії, залежить від наявності довідки про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб, навіть в разі, коли виплати не пов'язані з внутрішнім переміщенням.

На сьогодні залишається ряд ключових питань щодо інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження середньострокових рішень щодо внутрішнього переміщення, зокрема за відсутності уніфікованої системи оцінки державою рівня їх інтеграції, які потребують комплексного системного підходу до реалізації державної політики в цій сфері, що ґрунтується на злагоджених діях усіх відповідальних органів державної влади.

Мета та принципи Стратегії

Метою Стратегії є сприяння подальшій інтеграції внутрішньо переміщених осіб через усунення перешкод у реалізації їх прав та основоположних свобод, забезпечення повного доступу до

адміністративних, соціальних, культурних та інших послуг, а також створення умов для розвитку потенціалу та посилення спроможності внутрішньо переміщених осіб у приймаючих територіальних громадах.

Стратегія базується на принципах:

верховенства права;

поваги та захисту прав людини в умовах внутрішнього переміщення з урахуванням норм і стандартів міжнародного права та практики Європейського суду з прав людини та норм міжнародного права;

недопущення дискримінації за будь-якою ознакою;

протидії насильству в умовах внутрішнього переміщення, зокрема гендерно зумовленому;

залучення потенціалу внутрішньо переміщених осіб для розвитку територіальних громад;

підтримки самоорганізації внутрішньо переміщених осіб;

відкритості та прозорості реалізації Стратегії з метою максимального залучення до її реалізації та моніторингу всіх заінтересованих сторін;

конкретності, досяжності цілей та вимірюваності очікуваних результатів реалізації Стратегії;

забезпечення конструктивної взаємодії між внутрішньо переміщеними особами, приймаючими територіальними громадами, місцевими органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

сприяння залученню внутрішньо переміщених осіб до процесу формування та реалізації державної, регіональної та місцевої політики;

інтеграції та адаптації дітей з числа внутрішньо переміщених осіб до соціального середовища на території їх проживання.

Реалізація Стратегії передбачається шляхом здійснення комплексу завдань і заходів операційного плану протягом 2021—2024 років для досягнення середньострокових рішень з метою розв'язання проблеми внутрішнього переміщення.

Стратегічні цілі та шляхи розв'язання проблем

Визначення цілей Стратегії ґрунтується на критеріях, які можуть бути використані для оцінки рівня інтеграції внутрішньо переміщених осіб та результатів досягнення середньострокових рішень з питання внутрішнього переміщення.

Стратегічна ціль 1. Реалізація житлових та майнових прав внутрішньо переміщених осіб.

Основною умовою інтеграції внутрішньо переміщених осіб є наявність житла.

Попри те, що законодавством передбачено право внутрішньо переміщених осіб на отримання соціального або тимчасового житла, на розміщення у соціальних гуртожитках, практична реалізація цього права ускладнюється через недостатню кількість або повну відсутність відповідних фондів у населених пунктах приймаючих територіальних громад.

Також на сьогодні існує необхідність в узагальненні офіційних даних щодо потреб внутрішньо переміщених осіб в житлі та офіційної інформації про кількість внутрішньо переміщених осіб, яким надано житло за підтримки держави та/або органів місцевого самоврядування, зокрема із залученням донорських ресурсів.

Досі залишається актуальною проблема існування в Україні місць компактного поселення внутрішньо переміщених осіб, у яких на цей час проживає близько 7000 осіб. При цьому житлові умови в місцях компактного поселення внутрішньо переміщених осіб на сьогодні є здебільшого незадовільними.

Основними завданнями для розв'язання проблем є:

розширення кредитно-інвестиційних механізмів забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом;

забезпечення внутрішньо переміщених осіб постійним і доступним житлом з урахуванням соціального аспекту;

забезпечення формування фондів житла соціального призначення, фондів житла для тимчасового проживання та забезпечення таким житлом внутрішньо переміщених осіб;

поетапне розселення внутрішньо переміщених осіб з місць компактного проживання з урахуванням критеріїв вразливості, гендерного аспекту та принципу єдності родин;

визначення житлових потреб внутрішньо переміщених осіб з метою реалізації права на житло.

Ключовими показниками результативності є:

проведення щонайменше трьох консультаційних заходів з метою підвищення обізнаності міжнародних партнерів та потенційних донорів про існуючі проблеми у сфері забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, узгодження спільних дій, визначення напрямів, що потребують додаткового фінансування та залучення міжнародної технічної та донорської допомоги для фінансування житлових програм для внутрішньо переміщених осіб;

проведення щонайменше десяти інформаційних заходів на рік щодо заохочення органів місцевого самоврядування до участі в розподілі субвенції для формування фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб та можливої участі внутрішньо переміщених осіб в програмах забезпечення тимчасовим житлом з метою підвищення рівня їх обізнаності щодо існування відповідних програм;

запровадження щонайменше одного нового інвестиційного механізму забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом;

запровадження уніфікованих умов та єдиного підходу до функціонування житлових програм, участь в яких беруть внутрішньо переміщені особи;

забезпечення розроблення регіональних програм розселення внутрішньо переміщених осіб, які проживають в місцях компактного поселення;

забезпечення розселення до 2024 року щонайменше трьох місць компактного поселення;

забезпечення щонайменше 680 сімей внутрішньо переміщених осіб постійним житлом за рахунок наданих пільгових іпотечних кредитів;

забезпечення формування житлового фонду тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб щонайменше в 40 територіальних громадах в рамках розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України.

Стратегічна ціль 2. Працевлаштування та освіта внутрішньо переміщених осіб.

Важливою умовою інтеграції внутрішньо переміщених осіб є забезпечення їх працевлаштування з метою отримання ними достатніх для існування засобів у приймаючій територіальній громаді. Разом з тим високий рівень безробіття в територіальних громадах, необхідність перепідготовки та/або підвищення кваліфікації внутрішньо переміщених осіб, недостатня якість та обсяг фінансування місцевих програм сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб призводять до обмеження доступу до їх працевлаштування в приймаючій територіальній громаді.

Зокрема, жінки з числа внутрішньо переміщених осіб зіштовхуються з підвищеними ризиками бідності, особливо в кризові періоди, внаслідок додаткового навантаження на них у домашньому побуті та необхідності догляду за дітьми.

З працевлаштуванням тісно пов'язане питання освіти. Діти з числа внутрішньо переміщених осіб мають право на отримання цільової підтримки для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової

передвищої та вищої освіти, втім через недостатність фінансування така цільова підтримка не може бути забезпечена повністю.

Виїзд з тимчасово окупованих територій України дітей з числа внутрішньо переміщених осіб для навчання та проживання на підконтрольній Україні території пов'язаний з численними перешкодами. Поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, дії окупаційної адміністрації Російської Федерації обмежують доступ вступників до освіти.

Тривале перебування поза культурним та інформаційним полем України ускладнює інтеграцію дітей у приймаючій територіальній громаді.

Основними завданнями для розв'язання проблем є:

розроблення та виконання місцевих програм сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб з урахуванням гендерного аспекту, зокрема із залученням соціально відповідального бізнесу;

запровадження дієвих механізмів підтримки та стимулювання бізнесу внутрішньо переміщених осіб, зокрема з урахуванням критеріїв вразливості та гендерного аспекту;

забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб до документів про освіту;

створення умов для реалізації внутрішньо переміщеними особами права на освіту.

Ключовими показниками результативності є:

забезпечення фінансування цільової підтримки дітей з числа внутрішньо переміщених осіб для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти;

запровадження механізмів проведення атестації для визнання результатів навчання та періодів навчання на тимчасово окупованих територіях для отримання документів про базову середню та повну загальну середню освіту;

забезпечення розроблення та виконання місцевих програм сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб;

запровадження співпраці між регіональними центрами зайнятості для підвищення кількості залучених до існуючих програм зайнятості безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб.

Стратегічна ціль 3. Реалізація права на соціальний захист внутрішньо переміщених осіб.

Для внутрішньо переміщених осіб реалізація права на соціальний захист залежить від наявності довідки про взяття їх на облік, зокрема щодо

отримання виплат і послуг, таких як допомога по безробіттю, отримання водійського посвідчення, внесення відомостей про належного користувача транспортного засобу та інших послуг, які не пов'язані з внутрішнім переміщенням.

Існуюча система призначення (відновлення) та здійснення контролю за соціальними виплатами та виплатою пенсії внутрішньо переміщених осіб створює додаткове навантаження (зокрема у вигляді обмежень у свободі пересування, обранні уповноваженого банку для обслуговування, проходження додаткових процедур ідентифікації).

Існуючі обмеження свободи пересування (пов'язані, зокрема, з встановленням на території України карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2; діяльністю окупаційної адміністрації Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях) перешкоджають реалізації внутрішньо переміщеними особами права на отримання соціальних виплат та пенсій та потребують розвитку засобів дистанційної ідентифікації одержувачів таких виплат.

Держава забезпечує надання адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, зокрема на оплату житлово-комунальних послуг, проте її розмір та підходи до призначення не відповідають фактичним потребам родин. Існуючий механізм призначення адресної допомоги може призвести до залежності особи від неї, незалежно від реальних потреб.

Недостатній рівень доступної психологічної допомоги і реабілітації для внутрішньо переміщених осіб, особливо дітей, які постраждали від збройної агресії Російської Федерації проти України, ускладнює процеси інтеграції та адаптації учнів у новому освітньому середовищі після внутрішнього переміщення.

Існуюча процедура надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, потребує вдосконалення, зокрема в частині порядку надання такого статусу, визначення осіб, яким може надаватися такий статус, та переліку необхідних підтвердних документів.

Основними завданнями для розв'язання проблем є:

забезпечення повного та своєчасного нарахування та виплати внутрішньо переміщеним особам соціальних виплат та пенсій;

посилення соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб;

спрощення механізму забезпечення пенсійних та соціальних виплат для внутрішньо переміщених осіб;

забезпечення умов для соціальної інтеграції дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Ключовими показниками результативності є:

запровадження механізму виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), які не виплачено за період до місяця їх відновлення;

запровадження процедури віддаленої ідентифікації отримувачів пенсій та соціальних виплат;

удосконалення механізму отримання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам;

спрощення механізму отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб.

Стратегічна ціль 4. Медичне забезпечення внутрішньо переміщених осіб.

На сьогодні Кабінетом Міністрів України врегульоване питання рівного доступу внутрішньо переміщених осіб та членів приймаючих територіальних громад до медичних послуг.

Збройна агресія Російської Федерації проти України, яка розпочалася у 2014 році, призвела до розриву території адміністративно-територіальних одиниць та значної руйнації системи закладів охорони здоров'я в Донецькій та Луганській областях: приблизно 35 відсотків закладів охорони здоров'я, що забезпечують надання первинної медичної допомоги були пошкоджені, а заклади охорони здоров'я, що забезпечують надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, залишилися на тимчасово окупованих територіях. Відбувся вплив медичних працівників з регіону, порушено сталі маршрути пацієнтів, у населення виникли труднощі з доступом до закладів первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги.

Водночас контрольовані Україною території Донецької та Луганської областей прийняли найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб (513 066 та 284 245 відповідно — станом на 30 червня 2021 р.), у зв'язку з чим навантаження на медичну інфраструктуру зазначених областей, пошкоджену внаслідок збройної агресії Російської Федерації, критично зросло. Як наслідок, за даними організацій, які працюють в Донецькій та Луганській областях, 38 відсотків домогосподарств, які проживають у 20-кілометровій зоні від лінії розмежування, мають труднощі з доступом до медичної допомоги. До того ж в 5-кілометровій зоні ця частка збільшується до 57 відсотків.

Основними завданням для розв'язання проблем є:

забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб до якісної медицини шляхом виконання програми медичних гарантій;

створення дієвих механізмів для забезпечення належного обслуговування внутрішньо переміщених осіб в закладах охорони здоров'я, зокрема в Донецькій та Луганській областях.

Ключовими показниками результативності є:

запровадження планів розвитку госпітальних округів у Донецькій та Луганській областях;

забезпечення розроблення та впровадження програм місцевих стимулів для залучення кадрів у заклади охорони здоров'я Донецької та Луганської областей;

розширення мережі аптечних закладів, які беруть участь в програмі "Доступні ліки" у Донецькій та Луганській областях.

Стратегічна ціль 5. Доступ до документів.

Внутрішньо переміщені особи, які не мають дійсних документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, зокрема дійсного паспорта громадянина України, та звертаються для його оформлення, за відсутності необхідних документів або свідків змушені звертатися до суду для встановлення особи. Законодавством не передбачено право таких осіб на безоплатну вторинну правову допомогу, при цьому відсутність паспорта громадянина України значною мірою позбавляє їх можливості реалізувати свої права, зокрема право на судовий захист.

Існуюча судова процедура встановлення фактів, що мають юридичне значення, для оформлення документів про народження і смерть на тимчасово окупованих територіях призводить до додаткових фінансових витрат, вищих порівняно з оформленням документів про народження і смерть на контрольованих Україною територіях, та потребує сплати судового збору.

Діти з числа внутрішньо переміщених осіб, які отримують паспорт громадянина України вперше, не можуть зареєструвати місце проживання ні за адресою покинутого місця проживання на тимчасово окупованих територіях, ні за адресою місця проживання на контрольованих Україною територіях. Згодом через відсутність даних про зареєстроване місце проживання діти з числа внутрішньо переміщених осіб стикаються з перешкодами під час реалізації своїх прав, зокрема отримання довідки внутрішньо переміщених осіб, соціальних стипендій, адміністративних послуг.

Під час переїзду на нове місце проживання внутрішньо переміщені особи отримують довідку про взяття на облік за новою адресою. Існуюча процедура передбачає встановлення факту внутрішнього переміщення повторно під час кожного такого звернення, при цьому дані про внутрішньо переміщених осіб вже внесені до бази даних внутрішньо переміщених осіб та зберігаються в матеріалах особової справи.

Основними завданнями для розв'язання проблем є:

забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб до документів, що підтверджують факт народження, смерті, документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України;

запровадження механізму внесення даних про реєстрацію місця проживання особи в населених пунктах на тимчасово окупованих територіях до паспорта громадянина України.

Ключовими показниками результативності є:

запровадження адміністративної процедури державної реєстрації фактів народження та смерті, які відбулися на тимчасово окупованих територіях;

удосконалення положення про звільнення від сплати судового збору внутрішньо переміщених осіб під час звернення до суду для встановлення фактів, що мають юридичне значення, поданих у зв'язку із збройною агресією, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією території України;

внесення до переліку суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу внутрішньо переміщених осіб, які не мають документів, що посвідчують особу у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації та тимчасовою окупацією території України;

надання права внесення інформації щодо реєстрації місця проживання внутрішньо переміщених осіб на тимчасово окупованих територіях до паспорта громадянина України.

Стратегічна ціль 6. Створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючих територіальних громадах.

У зв'язку з переміщенням внутрішньо переміщені особи перебувають в особливо вразливому стані, що призводить до виникнення у них додаткових потреб, задовольнити які повинні держава та територіальні громади. Базовим питанням для інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючих громадах є здатність такої територіальної громади своєчасно та в повному обсязі отримувати достовірну інформацію про кількість внутрішньо переміщених осіб, які у них мешкають, та їх потреби. Втім існуюча система обліку внутрішньо переміщених осіб не дає змоги врахувати внутрішньо переміщених осіб та їх потреби у процесі

планування діяльності та розвитку територіальної громади, а також оцінити рівень інтеграції внутрішньо переміщених осіб.

На сьогодні залишається обмеженою можливість участі внутрішньо переміщених осіб у суспільному житті територіальної громади. У значній частині територіальних громад внутрішньо переміщені особи не беруть участі в розробленні управлінських рішень місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування і, як наслідок, не мають змоги претендувати на участь в місцевих програмах, отриманні місцевих пільг через те, що не вважаються членами територіальних громад.

Успішна інтеграція внутрішньо переміщених осіб в приймаючих територіальних громадах буде залежати не лише від політики та роботи, яку впроваджують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, а і від ставлення членів територіальної громади до внутрішньо переміщених осіб та забезпечення взаєморозуміння між внутрішньо переміщеними особами та членами територіальної громади.

Відсутність спільного бачення щодо миру в поєднанні з соціальною поляризацією та усталеними негативними стереотипами “іншості” (наприклад, через риторику відчуження, стигматизацію тих, хто не поділяє панівні погляди, а також представників меншин та вразливих груп) підриває розвиток національної єдності та спільної ідентичності на основі спільних цінностей та перешкоджає повноцінній інтеграції внутрішньо переміщених осіб, позбавляючи їх можливості здійснювати зміни.

Основними завданнями для розв’язання проблем є:

розроблення та запровадження системи регулярної оцінки потреб внутрішньо переміщених осіб, механізму переадресації осіб з одних установ і організацій до інших та своєчасного реагування на потреби внутрішньо переміщених осіб;

запровадження механізму вимірювання рівня інтеграції внутрішньо переміщених осіб і механізму щорічного моніторингу та оцінки стану інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючі територіальні громади;

посилення міжрегіональної співпраці, реалізації програм та заходів для молоді, спрямованих на сприяння соціальній згуртованості, зміцнення національної єдності та культури миру за допомогою тематичних заходів у рамках діалогу та спільних дій;

підтримка створення консультативних механізмів з метою залучення внутрішньо переміщених осіб до процесу прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

створення в територіальних громадах публічного простору для забезпечення рівного доступу до можливостей творчого розвитку, якісного дозвілля та забезпечення культурних прав внутрішньо переміщених осіб, а

також для посилення соціальної згуртованості та повноцінної інтеграції внутрішньо переміщених осіб.

Ключовими показниками результативності є:

забезпечення функціонування Єдиної інформаційної системи соціальної сфери з можливістю внесення інформації про потреби внутрішньо переміщених осіб через Єдиний державний вебпортал електронних послуг;

запровадження механізму оцінки потреб внутрішньо переміщених осіб з метою забезпечення подальшої організації їх задоволення;

проведення щонайменше одного заходу на рік за участю молоді з числа внутрішньо переміщених осіб;

розроблення та затвердження типових положень про консультативно-дорадчі органи внутрішньо переміщених осіб;

розроблення методичних рекомендацій щодо організації роботи центрів культурних послуг з урахуванням потреб повноцінної інтеграції внутрішньо переміщених осіб та забезпечення їх культурних прав і потреб;

проведення циклу національних заходів щодо культури діалогу, соціальної згуртованості, безбар'єрності та багатофункціональності культурного простору.

Очікувані результати реалізації Стратегії

Результатом реалізації Стратегії стане підвищення якості життя внутрішньо переміщених осіб шляхом посилення їх спроможностей та соціальної стійкості, стимулювання економічної активності, забезпечення реалізації їх основоположних прав і свобод, зокрема:

задоволення як економічних, так і культурних та соціальних потреб внутрішньо переміщених осіб;

зниження рівня соціальної напруги у приймаючих територіальних громадах;

розбудова соціальної згуртованості, підвищення рівня соціально-економічного розвитку і стійкості територіальних громад;

реалізація громадянських та політичних прав внутрішньо переміщених осіб, зокрема права на свободу пересування та вільний вибір місця проживання, права на правосуб'єктність;

забезпечення права на житло, охорону здоров'я, соціальний захист, зайнятість, освіту, доступ до інформації тощо;

підвищення активної ролі внутрішньо переміщених осіб у житті територіальних громад.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Джерелами фінансування заходів з реалізації Стратегії є кошти державного та місцевих бюджетів і кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься також із застосуванням можливостей фінансової та технічної допомоги, яку надають Україні міжнародні установи та іноземні країни. Технічна допомога може бути залучена у вигляді експертної допомоги, необхідних матеріальних ресурсів або грошових коштів, виділених на цільові потреби.

Розподіл фінансових ресурсів з метою досягнення результатів повинен здійснюватися за принципом збалансованості як за гуманітарним напрямом, так і за напрямом відновлення та розвитку.

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 28 жовтня 2021 р. № 1364-р

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН
реалізації у 2021—2023 роках Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження
середньострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2024 року

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
Стратегічна ціль 1. Реалізація житлових та майнових прав внутрішньо переміщених осіб							
1. Розширення кредитно-інвестиційних механізмів забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом	1) щорічне системне проведення консультацій з метою підвищення обізнаності міжнародних партнерів та потенційних донорів про існуючі проблеми у сфері забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, узгодження спільних дій, визначення напрямів, що потребують додаткового фінансування та залучення міжнародної технічної та донорської допомоги для фінансування житлових програм для внутрішньо переміщених осіб	Мінреінтеграції Мінрегіон Мінсоцполітики МЗС міжнародні організації (за згодою)	2021—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	створено передумови для забезпечення фінансування житлових програм для внутрішньо переміщених осіб з альтернативних (не заборонених законом) джерел	
	2) забезпечення реалізації Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Турецької Республіки про співробітництво у сфері будівництва житла для представників кримськотатарського народу та пільгових категорій громадян України, ратифікованої Законом України від 14 липня 2021 р. № 1644-IX	Мінреінтеграції Київська міська, Херсонська та Миколаївська обласні державні адміністрації Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою)	2021—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	запроваджено новий інвестиційний механізм забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом	
2. Забезпечення внутрішньо переміщених осіб постійним та доступним житлом з урахуванням соціального аспекту	1) розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 травня 2008 р. № 453 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному	МОН Мінрегіон Мінфін Мінреінтеграції	IV квартал 2021 року			розроблено додаткові механізми забезпечення внутрішньо переміщених осіб з числа наукових, науково-педагогічних або педагогічних працівників житлом	

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
	бюджеті для надання кредитів на будівництво (реконструкцію) і придбання житла для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників” стосовно включення внутрішньо переміщених осіб до категорій, що забезпечуються житлом						
	2) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Надання кредитів на будівництво (реконструкцію) і придбання житла для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників”	МОН Мінрегіон Мінфін Мінреінтеграції	2021—2023 роки	1,55	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено виконання бюджетної програми пільгового довгострокового кредитування на будівництво (реконструкцію) і придбання житла внутрішньо переміщеним особам, які є науковими, науково-педагогічними або педагогічними працівниками
	3) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Надання державної підтримки для будівництва (придбання) доступного житла”	Мінрегіон Мінфін Мінреінтеграції	2022—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено державну підтримку будівництва (придбання) доступного житла
	4) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Збільшення статутного капіталу Державної спеціалізованої фінансової установи “Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву” з подальшим виконанням Державної програми забезпечення молоді житлом”	Мінрегіон Мінфін Мінреінтеграції	2021—2023 роки	25,07	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено молодь, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб, житлом
	5) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Надання пільгового довгострокового державного кредиту молодим сім’ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла”	Мінрегіон Мінфін Мінреінтеграції	2022—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено молодь, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб, житлом
	6) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Надання пільгового довгострокового державного кредиту внутрішньо переміщеним особам, учасникам проведення антитерористичної операції та/або	Мінрегіон Мінфін Мінреінтеграції	2021—2023 роки	15	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено виконання програми надання пільгового довгострокового державного кредиту внутрішньо переміщеним особам, учасникам проведення антитерористичної операції та/або учасникам проведення операції Об’єднаних сил (ООС) на

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
	учасникам проведення операції Об'єднаних сил (ООС) на придбання житла”						придбання житла
	7) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Державне пільгове кредитування індивідуальних сільських забудовників на будівництво (реконструкцію) та придбання житла”	Мінрегіон Мінфін Мінреінтеграції	2021—2023 роки	34,63	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено виконання програми пільгового кредитування індивідуальних сільських забудовників на будівництво (реконструкцію) та придбання житла
	8) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11—14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19—20 частини першої статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та які потребують поліпшення житлових умов”	Мінветеранів Мінфін Мінреінтеграції Мінрегіон	2021—2023 роки	248,445	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції
	9) підготовка бюджетної пропозиції на відповідний рік за бюджетною програмою “Надання пільгових іпотечних кредитів внутрішньо	Мінреінтеграції Мінфін Мінрегіон	2021—2023 роки	408,127	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено виконання програми надання пільгових іпотечних кредитів внутрішньо переміщеним особам

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
	переміщеним особам”						
	10) розроблення та внесення Кабінетом Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України стосовно уніфікації умов бюджетних житлових програм для внутрішньо переміщених осіб з метою встановлення єдиних підходів щодо формування відкритих реєстрів кандидатів на отримання кредитів або державної підтримки	Мінрегіон Мінреінтеграції Мінфін Мінветеранів	II квартал 2022 року				уніфіковано умови бюджетних житлових програм для внутрішньо переміщених осіб
	11) створення організаційно-правових передумов для збільшення житлового фонду для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, зокрема шляхом: проведення інформаційних кампаній стосовно заохочення органів місцевого самоврядування до участі у розподілі коштів субвенції для формування фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб; проведення інформаційних кампаній стосовно можливої участі внутрішньо переміщених осіб в програмах забезпечення тимчасовим житлом з метою підвищення рівня їх обізнаності щодо наявності відповідних програм; розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проекту розпорядження Кабінету Міністрів України про розподіл у відповідному році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України	Мінреінтеграції органи місцевого самоврядування (за згодою)	2021—2023 роки	125	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено внутрішньо переміщених осіб житлом з фондів для тимчасового проживання
3. Забезпечення формування фондів житла соціального призначення, фондів житла для	1) проведення інвентаризації об'єктів нерухомості та формування інформаційної бази на відповідному місцевому рівні з метою визначення наявних вільних приміщень, у тому числі таких, які за умови приведення до	обласні, Київська міська держадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	2021—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	наповнено фонди житла для тимчасового проживання та житлових фондів соціального призначення для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
тимчасового проживання та забезпечення таким житлом внутрішньо переміщених осіб	<p>стану, придатного для проживання, можуть бути використані для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб</p> <p>2) проведення моніторингу виконання місцевих програм створення житлового фонду соціального призначення і житлового фонду для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб та надання рекомендацій та інформаційної підтримки органам місцевого самоврядування щодо підвищення ефективності виконання місцевих програм</p>	Мінрегіон Мінреінтеграції обласні, Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	кожного півріччя	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	підвищено ефективність виконання місцевих програм із створення житлового фонду соціального призначення і фонду житла для тимчасового проживання, зокрема щодо їх використання для задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб	
4. Поетапне розселення внутрішньо переміщених осіб з місць компактного поселення з урахуванням критеріїв вразливості, гендерного аспекту та принципу єдності родин	<p>1) запровадження пілотного проекту з розселення місць компактного поселення внутрішньо переміщених осіб, зокрема:</p> <p>збір та аналіз інформації про існуючі місця компактного поселення, їх правовий статус, загальну кількість місць та наповненість, санітарні умови тощо;</p> <p>визначення пріоритетних для розселення місць компактного поселення;</p> <p>створення інформаційних майданчиків з метою обговорення спільних проектів, залучення фінансування та врахування додаткових технічних та організаційних вимог;</p> <p>напрацювання алгоритмів для проведення ремонту, реконструкції, розселення тощо місць компактного поселення та забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом із залученням відповідальних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, міжнародних організацій та громадськості</p> <p>2) розроблення регіональних програм розселення внутрішньо переміщених осіб, які проживають в місцях</p>	Мінреінтеграції обласні, Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	2022—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено належними житловими умовами внутрішньо переміщених осіб, зокрема у визначених місцях компактного поселення	
	2) розроблення регіональних програм розселення внутрішньо переміщених осіб, які проживають в місцях	обласні, Київська міська держадміністрації	2022—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	затверджено регіональні програми розселення внутрішньо переміщених осіб з місць компактного поселення	

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
	компактного поселення, з урахуванням потреб регіонів у людських ресурсах, а також особливостей потреб окремих категорій осіб (осіб з інвалідністю, багатодітних сімей, літніх людей, національних меншин тощо) та принципу єдності родин	Мінреінтеграції Мінрегіон органи місцевого самоврядування (за згодою)			програм	програм	
Стратегічна ціль 2. Працевлаштування та освіта внутрішньо переміщених осіб							
5. Розроблення та виконання місцевих програм сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб з урахуванням соціального аспекту, зокрема із залученням соціально відповідального бізнесу	1) надання інформаційної підтримки у розробленні та виконанні місцевих програм сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб, зокрема: підготовка публічних заходів та інформаційних матеріалів для підвищення обізнаності органів місцевого самоврядування про існуючі механізми та можливості у сфері зайнятості населення; надання інформаційної, організаційної підтримки у розробленні місцевих програм щодо сприяння працевлаштуванню	обласні, Київська міська держадміністрації Мінекономіки Мінреінтеграції Державна служба зайнятості Держпраці міжнародні організації (за згодою)	2022—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	підвищено ефективність розроблення та виконання місцевих програм сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб	
	2) запровадження співпраці між регіональними центрами зайнятості для підвищення кількості залучених до існуючих програм зайнятості безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб	Державна служба зайнятості Мінекономіки Мінреінтеграції	2021—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	підвищено ефективність існуючих програм сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб	
6. Запровадження дієвих механізмів підтримки та стимулювання бізнесу внутрішньо переміщених осіб, зокрема з урахуванням критеріїв вразливості та гендерного аспекту	1) здійснення заходів із популяризації підприємництва серед внутрішньо переміщених осіб, зокрема: створення та розміщення інформаційних матеріалів про особливості заснування та розвитку власної справи для внутрішньо переміщених осіб; розроблення та проведення навчальних заходів для внутрішньо переміщених осіб стосовно заснування та розвитку власної справи на базі існуючої інфраструктури підтримки підприємства;	державна установа “Офіс з розвитку підприємництва та експорту” Мінцифри Мінреінтеграції Всеукраїнська асоціація громад	2021—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено підтримку та стимулювання бізнесу внутрішньо переміщених осіб	

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
7. Забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб до документів про освіту	виконання менторських програм на державному рівні для внутрішньо переміщених осіб, ветеранів війни та інших груп населення						
	1) підтвердження внутрішньо переміщеними особами освітнього та кваліфікаційного рівня, отриманого на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, зокрема: удосконалення механізму підтвердження внутрішньо переміщеними особами освітнього та кваліфікаційного рівня, отриманого на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя; здійснення заходів щодо інформування внутрішньо переміщених осіб про можливість підтвердження освітнього та кваліфікаційного рівня, отриманого на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя	МОН обласні, Київська міська держадміністрації	постійно	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено можливість підтвердження внутрішньо переміщеними особами освітнього та кваліфікаційного рівня	
	2) забезпечення отримання внутрішньо переміщеними особами дублікатів документів про освіту, здобуту на територіях, що є тимчасово окупованими, зокрема: здійснення заходів щодо інформування внутрішньо переміщених осіб про можливість отримання дублікатів документів про освіту, отриманих на тимчасово окупованій території; проведення процедури виготовлення та видачі дублікатів документів про освіту, отриманих на тимчасово окупованій території	МОН обласні, Київська міська держадміністрації	постійно	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено доступ внутрішньо переміщених осіб до документів про освіту	
	3) розроблення та запровадження механізмів проведення атестації для визнання результатів навчання та періодів навчання на тимчасово	МОН Мінреінтеграції	II квартал 2022	в межах існуючих бюджетних програм		проведено атестацію для визнання результатів навчання та періодів навчання на тимчасово окупованих територіях для отримання документів	

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
8. Створення умов для реалізації внутрішньо переміщеними особами права на освіту	окупованих територіях для отримання документів про базову середню та повну загальну середню освіту						про базову середню та повну загальну середню освіту
	1) проведення інформаційно-роз'яснювальних кампаній для дітей і молоді з числа внутрішньо переміщених осіб щодо механізмів вступу до закладів освіти, розташованих в інших регіонах України, та інших освітніх можливостей для молоді на території, підконтрольній Україні	МОН обласні, Київська міська держадміністрації Мінреінтеграції Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим (за згодою)	щороку		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	підвищено обізнаність абітурієнтів з числа внутрішньо переміщених осіб щодо механізмів вступу до закладів освіти та інших освітніх можливостей для молоді
	2) створення окремих інформаційних посилань (ресурсів) для внутрішньо переміщених осіб на сайтах закладів професійної, професійно-технічної освіти, зокрема: розміщення посилань на безкоштовні відеоуроки, презентації з української мови; створення окремого модуля з інформацією про вступ та навчання внутрішньо переміщених осіб	обласні, Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	2021—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	підвищено обізнаність абітурієнтів з числа внутрішньо переміщених осіб щодо механізмів вступу до закладів професійної (професійно-технічної) освіти та інших освітніх можливостей для молоді;
	3) забезпечення реалізації права на першочергове зарахування дітей з числа внутрішньо переміщених осіб до закладів дошкільної освіти на законодавчому рівні, зокрема розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо першочергового права дітей з числа внутрішньо переміщених осіб на зарахування до навчальних закладів дошкільної освіти	МОН Мінреінтеграції	II квартал 2022		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено першочергове зарахування дітей з числа внутрішньо переміщених осіб до закладів дошкільної освіти
4) забезпечення пільгового кредитування внутрішньо переміщених осіб для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти в рамках виконання бюджетної програми "Надання пільгових довгострокових кредитів для здобуття	МОН обласні, Київська міська держадміністрації Мінфін	2021—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено доступ внутрішньо переміщених осіб до освіти шляхом надання пільгового кредитування	

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
	фахової передвищої та вищої освіти”						
	Стратегічна ціль 3. Реалізація права на соціальний захист внутрішньо переміщених осіб						
9. Забезпечення повного та своєчасного нарахування та виплати внутрішньо переміщеним особам пенсій	1) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), які не виплачено за період до місяця їх відновлення, внутрішньо переміщеним особам, які відмовилися відповідно до пункту 1 частини першої статті 12 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” від довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи і зареєстрували місце проживання та постійно проживають на контрольованій Україною території”	Мінсоцполітики Пенсійний фонд Мінреінтеграції	2022—2023 роки	в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено виплату сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) внутрішньо переміщеним особам, які не виплачено за період до місяця їх відновлення	
10. Посилення соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб	1) спрощення механізму отримання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеними особами для покриття витрат на проживання, зокрема на оплату житлово-комунальних послуг, зокрема: розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо удосконалення механізму отримання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеними особами; розроблення програмного продукту та запровадження електронної послуги з подання заяви щодо отримання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеними особами через Єдиний державний вебпортал електронних послуг	Мінреінтеграції Мінсоцполітики Мінцифри	IV квартал 2022 року	в межах існуючих бюджетних програм		удосконалено механізм отримання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеними особами	
	2) спрощення процедур отримання публічних послуг для внутрішньо переміщених осіб шляхом запровадження механізму верифікації довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи з даними в Єдиній інформаційній базі даних про	Мінреінтеграції Мінсоцполітики Мінцифри	IV квартал 2022 року	в межах існуючих бюджетних програм		удосконалено процедуру отримання публічних послуг для внутрішньо переміщених осіб	

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
	внутрішньо переміщених осіб, зокрема: розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо спрощення механізму верифікації довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи; запровадження механізму верифікації довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи з даними в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб						
	3) удосконалення процедури отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, зокрема: розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи через центр надання адміністративних послуг; удосконалення функціонування Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб в частині забезпечення накладення на довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи кваліфікованого електронного підпису посадової особи уповноваженого органу	Мінреінтеграції Мінсоцполітики Мінцифри	II квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм		забезпечено можливість для громадян отримувати довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи через центр надання адміністративних послуг
11. Спрощення механізму забезпечення пенсійних та соціальних виплат для внутрішньо переміщених осіб	1) розроблення подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо віддаленої ідентифікації отримувачів пенсійних та соціальних виплат з метою розширення способів проходження ідентифікації за допомогою віддаленого кваліфікованого електронного підпису "Дія.Підпис"	Мінреінтеграції Мінсоцполітики Мінцифри Мінфін Пенсійний фонд АТ "Ощадбанк" (за згодою)	II квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм		підвищено доступність пенсійних та соціальних виплат внутрішньо переміщених осіб
12. Забезпечення створення умов для соціальної інтеграції дітей, які	1) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо соціальної підтримки дітей, які постраждали внаслідок воєнних та	Мінсоцполітики Мінреінтеграції НССУ	IV квартал 2023 року		в межах існуючих бюджетних програм		посилено соціальний захист дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України	збройних конфліктів 2) розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 р. № 268 “Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів”	Мінсоцполітики Мінреінтеграції	II квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм		удосконалено механізм отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів
Стратегічна ціль 4. Медичне забезпечення внутрішньо переміщених осіб							
13. Забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб до якісної медицини шляхом виконання програми медичних гарантій	1) розроблення та затвердження Програми медичних гарантій у складі закону про Державний бюджет України на відповідний рік згідно із Законом України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” 2) забезпечення внутрішньо переміщених осіб медичною допомогою відповідно до Програми медичних гарантій	МОЗ НСЗУ Донецька, Київська, обласні держадміністрації	2021—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено можливість реалізації права внутрішньо переміщених осіб на доступ до якісної медицини
14. Забезпечення належного обслуговування внутрішньо переміщених осіб у закладах охорони здоров'я в Донецькій та Луганській областях	1) сприяння розширенню мережі аптечних закладів, які беруть участь в програмі “Доступні ліки” в Донецькій та Луганській областях, зокрема розміщення на офіційних веб-сайтах МОЗ, НСЗУ, Донецької та Луганської облдержадміністрацій інформаційних матеріалів для аптечних закладів про можливості, умови та переваги приєднання до програми “Доступні ліки” 2) забезпечення розроблення та впровадження програм місцевих стимулів для залучення кадрів до закладів охорони здоров'я Донецької та Луганської областей 3) забезпечення формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я із використанням аналітичної інформації щодо споживання медичних послуг в рамках виконання програми медичних	Київська, обласні держадміністрації НСЗУ МОЗ Донецька та Луганська облдержадміністрації МОЗ НСЗУ	2021—2023 роки постійно		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено доступ внутрішньо переміщених осіб до якісної медичної допомоги через заклади охорони здоров'я розширено мережу аптечних закладів, які беруть участь в програмі “Доступні ліки” в Донецькій та Луганській областях
		Донецька та Луганська облдержадміністрації МОЗ	II квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм		забезпечено доступ внутрішньо переміщених осіб до якісної медичної допомоги через заклади охорони здоров'я
		Донецька та Луганська облдержадміністрації МОЗ	II квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм		удосконалено роботу закладів з надання медичної допомоги в Донецькій та Луганській областях

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
	гарантій, зокрема за даними електронної системи охорони здоров'я						
				Стратегічна ціль 5. Доступ до документів			
15. Забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб до документів, що підтверджують факт народження, смерті, документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України	1) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту про внесення змін до Закону України "Про судовий збір" щодо удосконалення положень про звільнення від сплати судового збору під час звернення до суду для встановлення фактів народження та смерті на тимчасово окупованих територіях	Мінреінтеграції Мін'юст	I квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм	спрощено доступ внутрішньо переміщених осіб до документів про народження, смерть	
	2) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту про внесення змін до Закону України "Про безоплатну правову допомогу" стосовно включення до переліку суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу осіб, які не мають документів, що посвідчують особу у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації та тимчасовою окупацією території України, та звернулись для їх оформлення	Мін'юст Мінреінтеграції МВС	I квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено право внутрішньо переміщеної особи на правову допомогу для оформлення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України	
	3) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509 "Про облік внутрішньо переміщених осіб" стосовно використання даних про особу в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб для оформлення довідки внутрішньо переміщеної особи за новою адресою	Мінреінтеграції Мінсоцполітики	I квартал 2022 року		в межах існуючих бюджетних програм	спрощено порядок взяття на облік внутрішньо переміщеної особи за новою адресою	
	4) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту акта щодо запровадження адміністративної процедури державної реєстрації фактів народження та смерті, які відбулися на тимчасово окупованих територіях	Мінреінтеграції Мін'юст	II квартал 2022 року			удосконалено процедуру державної реєстрації фактів народження та смерті, які відбулися на тимчасово окупованих територіях	

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
16. Запровадження механізму внесення інформації про зареєстроване місце проживання особи на тимчасово окупованих територіях	1) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо внесення відомостей про зареєстроване місце проживання на тимчасово окупованих територіях до документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус	МВС Мінреінтеграції	IV квартал 2021 року				запроваджено механізм внесення інформації про зареєстроване місце проживання особи на тимчасово окупованих територіях
Стратегічна ціль 6. Створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючих територіальних громадах							
17. Розроблення та запровадження системи регулярної оцінки потреб внутрішньо переміщених осіб, механізму переадресації осіб з одних установ і організацій до інших та своєчасного реагування на потреби	1) забезпечення функціонування Єдиної інформаційної системи соціальної сфери з можливістю внесення інформації про потреби особи через Єдиний державний вебпортал електронних послуг 2) підвищення спроможності співробітників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування до збору інформації про потреби внутрішньо переміщених осіб, зокрема: проведення інформаційних заходів і підготовка методичних матеріалів щодо механізмів отримання та узагальнення інформації про потреби внутрішньо переміщених осіб; підготовка інформаційних матеріалів щодо наявних програм, заходів та можливостей для задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб; розроблення методології отримання інформації від внутрішньо переміщених осіб стосовно їх потреб шляхом опитування	Мінсоцполітики Мінцифри Мінреінтеграції ПФУ НССУ обласні, Київська міська держадміністрації Мінреінтеграції Мінсоцполітики органи місцевого самоврядування (за згодою)	II квартал 2022 року II квартал 2022 року	в межах існуючих бюджетних програм в межах існуючих бюджетних програм			удосконалено механізм отримання інформації про потреби внутрішньо переміщених осіб підвищено спроможність співробітників структурних підрозділів з питань соціального захисту із збору інформації про потреби внутрішньо переміщених осіб
18. Запровадження механізму вимірювання рівня інтеграції внутрішньо переміщених осіб та запровадження механізму	1) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України про затвердження критеріїв інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючі територіальні громади	Мінреінтеграції Мінсоцполітики Мінцифри	IV квартал 2021 року				запроваджено механізм моніторингу стану інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючі територіальні громади

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
щорічного моніторингу та оцінки стану інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючі територіальні громади	2) проведення щорічного моніторингу стану інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючі територіальні громади	Мінреінтеграції Мінсоцполітики Мінцифри обласні, Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	2022—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено отримання повної та достовірної інформації про стан інтеграції внутрішньо переміщених осіб
19. Посилення міжрегіональної співпраці, реалізації програм та заходів для молоді, спрямованих на сприяння соціальній згуртованості, зміцненню національної єдності та культури миру за допомогою тематичних заходів у рамках діалогу та спільних дій	1) проведення заходів та реалізація проектів за участю молоді з числа внутрішньо переміщених осіб 2) сприяння посиленню соціальної згуртованості, безбар'єрності та толерантності в українському суспільстві шляхом проведення заходів щодо культури діалогу, соціальної згуртованості, безбар'єрності та багатофункціональності культурного простору	Мінмолодьспорт Мінреінтеграції МКІП МОН обласні, Київська міська держадміністрації МКІП обласні, Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	2021—2023 роки		в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено участь внутрішньо переміщених осіб у заходах і проектах створено майданчики для вибудови культури діалогу, підвищено рівень толерантності в українському суспільстві
20. Підтримка створення консультативних механізмів з метою залучення внутрішньо переміщених осіб до процесу прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування	1) розроблення та затвердження типових положень про консультативно-дорадчі органи внутрішньо переміщених осіб, а також надання інформаційної, організаційної підтримки для створення та функціонування консультативно-дорадчих органів внутрішньо переміщених осіб	обласні, Київська міська держадміністрації Мінреінтеграції органи місцевого самоврядування (за згодою)			в межах існуючих бюджетних програм	в межах існуючих бюджетних програм	забезпечено залучення внутрішньо переміщених осіб до процесу прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування
21. Створення в територіальних громадах публічного простору для забезпечення рівного доступу до	1) створення передумов для формування майданчиків спільної дії, повноцінної інтеграції внутрішньо переміщених осіб та посилення соціальної згуртованості на базі центрів культурних послуг, зокрема шляхом розроблення методичних рекомендацій та надання інформаційної	МКІП обласні, Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	2021—2022 роки	0,25	в межах існуючих бюджетних програм		органи місцевого самоврядування забезпечені матеріалами прикладного характеру для створення безпечного простору для повноцінної інтеграції внутрішньо переміщених осіб та посилення соціальної згуртованості в громаді

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення виконання завдання			Очікувані результати виконання (індикатори)
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	
можливостей творчого розвитку, якісного дозвілля та забезпечення культурних прав внутрішньо переміщених осіб, а також для посилення соціальної згуртованості та повноцінної інтеграції внутрішньо переміщених осіб	підтримки щодо організації функціонування центрів культурних послуг з урахуванням потреб інтеграції внутрішньо переміщених осіб та посилення соціальної згуртованості в громадах						